

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ  
PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ  
IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ PRIEMONĖS  
04.3.1-APVA-V-023 „DAUGIABUČIŲ NAMŲ MODERNIZAVIMO TECHNINĖ PARAMA“  
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinis efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-APVA-V-023 priemonės „Daugiabučių namų modernizavimo techninė parama“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjas, rengdamas ir teikdamas paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energinis efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-APVA-V-023 priemonės „Daugiabučių namų modernizavimo techninė parama“ (toliau – priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojas, įgyvendindamas pagal aprašą finansuojamą projektą, taip pat institucijos, atliekančios paraiškos vertinimą, atranką ir projekto įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – projektų taisyklės);

2.3. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 9–17);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“;

2.5. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų

programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.6. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje [www.esinvesticijos.lt](http://www.esinvesticijos.lt) (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatyme (toliau – Valstybės paramos įstatymas), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos administravimo taisyklės) ir Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1725 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“ (toliau – Valstybės paramos teikimo taisyklės).

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. galutiniai naudos gavėjai – daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkai, kuriems šios priemonės lėšomis teikiama valstybės parama pagal Valstybės paramos teikimo taisyklės įgyvendinant Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“ (toliau – Daugiabučių namų atnaujinimo programa);

4.2. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto administratorius – bendrojo naudojimo objektų valdytojas arba butų ir kitų patalpų savininkų sprendimu pagal pavedimo sutartį veikiantis asmuo, teikiantis atnaujinimo projekto įgyvendinimo administravimo paslaugas, ar savivaldybės programos įgyvendinimo administratorius, kaip apibrėžta Valstybės paramos įstatyme.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Ministerija) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projekto atranka pagal priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal aprašą projektui įgyvendinti numatoma skirti iki 48 800 000 eurų (keturiasdešimt aštuonių milijonų aštuonių šimtų tūkstančių eurų) – Europos regioninės plėtros fondo lėšos.

9. Priemonės tikslas – skatinti daugiabučių namų butų savininkus modernizuoti daugiabučius namus, kurių energijos vartojimas neefektyvus.

10. Pagal aprašą remiama ši veikla – techninė parama daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui):

10.1. daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) investicijų planų rengimui;

10.2. daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) techninių darbo projektų rengimui (įskaitant atnaujinimo (modernizavimo) projekto vykdymo priežiūrai ir atnaujinimo (modernizavimo) projekto ekspertizei);

10.3. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo administravimui;

10.4. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) statybos techninei priežiūrai.

11. Pagal aprašą teikiamas finansavimas atnaujinimo projekto daliai parengti, įskaitant atnaujinimo projekto vykdymo priežiūrą ir atnaujinimo projekto ekspertizę, jeigu šioms išlaidoms apmokėti nebuvo suteikta paskola ar garantija pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-001 „Daugiabučių namų atnaujinimas“.

12. Pagal apraše nurodytą remiamą veiklą valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti 2018 m. III ketvirtį.

## **II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS**

13. Pagal aprašą galimas pareiškėjas yra VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra. Partneriai negalimi.

14. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) turi užtikrinti pakankamus administracinius gebėjimus vykdyti projektą:

14.1. projekto vadovas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę nei 1 metų patirtį projektų valdyme;

14.2. finansininkas turi turėti ne žemesnį, kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę nei 2 metų patirtį buhalterinės apskaitos srityje.

15. Pareiškėjas turi būti pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą ir atitikti jam keliamus reikalavimus, išdėstytus aprašo priedo 5 punkte.

## **III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI**

16. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių dešimtajame skirsnyje nustatytus bendrusius reikalavimus.

17. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2018 m. vasario 22 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 44P-1(31), – projektas turi atitikti Daugiabučių namų atnaujinimo programos nuostatas:

17.1. projekto vykdytojas turi atitikti Daugiabučių namų atnaujinimo programos 26 punkte nustatytą projekto vykdytoją;

17.2. projektu turi būti prisidedama prie Daugiabučių namų atnaujinimo programos 17.1 papunktyje nurodyto uždavinio – užtikrinti Daugiabučių namų atnaujinimo programos reikalavimus atitinkančių daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų finansavimą ir įgyvendinimą – teikti lengvatinius kreditus ir kitą įstatymų nustatytą valstybės paramą butų ir kitų patalpų savininkams, skatinti butų ir kitų patalpų savininkų iniciatyvą įgyvendinti energiją taupančias priemones.

18. Pagal aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

19. Projekto veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip iki 2023 m. rugsėjo 1 d., nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

20. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

21. Projektu turi būti siekiama šio priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio – P.N.002 „Techninę paramą gavę daugiabučiai namai“, kuris apskaičiuojamas pagal Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų

programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“.

22. Projekto parengtumo reikalavimai nėra taikomi.

23. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

24. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

25. Pagal aprašą projekto vykdytojui valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013) nuostatas (toliau – *de minimis* pagalba), neteikiama.

26. Pagal aprašą skiriamomis finansavimo lėšomis gali būti teikiama *de minimis* pagalba galutiniams naudos gavėjams, vykdančioms ūkinę veiklą, kaip tai numatyta Valstybės paramos teikimo taisyklių 2.4 papunktyje, išskyrus vykdančioms ūkinę veiklą žemės ūkio bei žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuose. *De minimis* pagalbą galutiniams naudos gavėjams, vykdančioms ūkinę veiklą, teikia projekto vykdytojas (VŠĮ Būsto energijos taupymo agentūra) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Projekto vykdytojas Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre, kurio nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Registras), patikrina, ar galutiniam naudos gavėjui teikiama *de minimis* pagalba neviršija leidžiamo *de minimis* pagalbos dydžio, kaip nustatyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 3 straipsnyje, bei registruoja suteiktos *de minimis* pagalbos sumą Registre. Už teikiamų duomenų teisingumą atsako galutiniai naudos gavėjai ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto administratorius Valstybės paramos teikimo taisyklių nustatyta tvarka.

#### IV SKYRIUS

##### TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

27. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

28. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

29. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

30. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

31. Pagal aprašą tinkamos finansuoti išlaidos yra šios:

31.1. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plano parengimo išlaidos;

31.2. pastato energinio naudingumo sertifikato, parengto ir išduoto prieš atnaujinimo (modernizavimo) priemonių įgyvendinimą, pastato energinio naudingumo sertifikato, parengto ir išduoto po atnaujinimo (modernizavimo) priemonių įgyvendinimo, parengimo išlaidos;

31.3. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) techninio darbo projekto parengimo išlaidos;

31.4. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto vykdymo priežiūros išlaidos;

31.5. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto ekspertizės, kai ji privaloma pagal Statybos įstatymą, atlikimo išlaidos;

31.6. statybos techninės priežiūros išlaidos;

31.7. daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo administravimo išlaidos, kurios nustatomos remiantis Valstybės paramos teikimo taisyklėse nustatyta tvarka;

31.8. privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio reikalavimus;

31.9. projekto administravimo išlaidos.

32. Aprašo 31.1–31.7 papunkčiuose nurodytos išlaidos yra patiriamos galutinių naudos gavėjų, atstovaujamų daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektų administratorių.

33. Reikalavimai aprašo 31.1–31.7 papunkčiuose nurodytų išlaidų dydžiui bei teikimo sąlygoms nustatomos Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo sutartyse atskirai kiekvienam daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto administratoriui. Už šių išlaidų atitiktį Valstybės paramos teikimo taisyklėse nustatytiems reikalavimams atsako projekto vykdytojas. Projekto vykdytojas, nustatęs, kad daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektas įgyvendintas pažeidžiant daugiabučių namų atnaujinimą (modernizavimą) reglamentuojančius teisės aktus, ir (arba) įgyvendinus daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą nepasiekti energinio efektyvumo tikslai, arba įgyvendinamas netinkamai, vadovaudamasis Valstybės paramos teikimo taisyklių 97 punktu, imasi veiksmų siekdamas susigrąžinti išmokėtą paramą arba sustabdo paramos mokėjimą.

34. Aprašo 31.1–31.6 papunkčiuose nurodytos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jeigu jos buvo įsigytos naudojantis VšĮ CPO LT sukurtomis ir prižiūrimomis elektroninėmis priemonėmis, skirtomis perkančiosioms organizacijoms (internetu tinklapis [www.cpo.lt](http://www.cpo.lt)) ir neperkančiosioms organizacijoms (internetu tinklapis [www.epc.cpo.lt](http://www.epc.cpo.lt)). Šis reikalavimas netaikomas daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plano parengimo išlaidoms, patirtoms teikiant paraiškas pagal Kvietimą teikti paraiškas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti), paskelbtą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-803 „Dėl kvietimo teikti paraiškas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti)“.

35. Projekto administravimo paslaugų išlaidos, kai visos projekto administravimo paslaugos perkamos iš tiekėjo, negali viršyti Projektų taisyklių 10 priedo 4 punkto 6 skiltyje nurodytų fiksuotųjų normų ir turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo bei jų apmokėjimo įrodymo dokumentais; kitu atveju, kai už projekto administravimą atsakingas pats projekto vykdytojas, t. y. nėra sudaroma administravimo paslaugų sutartis, taikoma fiksuotoji norma pagal Projektų taisyklių 10 priedo 4 punktą ir gali būti apmokama supaprastintai.

36. Pagal aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

37. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

## V SKYRIUS

### PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

38. Galimas pareiškėjas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kvietimo teikti projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) turi ministerijai raštu pateikti projektinį pasiūlymą pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-276 „Dėl Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“. Pareiškėjas privalo pateikti vieną atspausdintą projektinio pasiūlymo egzempliorių ir projektinio pasiūlymo versiją kompiuterinėje laikmenoje.

39. Ministerija, įvertinusi projektinį pasiūlymą, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Įtraukus projektą į valstybės projektų sąrašą, pareiškėjas įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

40. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su aprašo 43 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS).

41. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistruojęs tampa DMS naudotoju.

42. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėjus per DMS.

43. Su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

43.1. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų klausimyną (jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į Projekto biudžetą) (forma skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės [www.esinvesticijos.lt](http://www.esinvesticijos.lt) skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Paraiškos finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą formos priedai“);

43.2. pareiškėjo gebėjimus administruoti projektą įrodančius dokumentus (projekto vadovo, finansininko ir už projekto veiklą vykdymo priežiūrą atsakingo asmens gyvenimo aprašymai ir juose minimų dokumentų kopijos) (jeigu projektą administruos pareiškėjas);

43.3. pareiškėjo išsipareigojimą (juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą) padengti netinkamas finansuoti, tačiau projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas.

44. Paraiška turi būti pateikta ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo siūlymo teikti paraišką gavimo dienos. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje [www.esinvesticijos.lt](http://www.esinvesticijos.lt). Pareiškėjui praleidus valstybės projektų sąrašė nustatytą paraiškos pateikimo terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis, priima įgyvendinančioji institucija, suderinusi su ministerija.

45. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių penktajame skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašė.

46. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

47. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

48. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

49. Nepavykus paraiškos įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškos vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėją per DMS, taip pat ministeriją ir vadovaujančiąją instituciją raštu, vadovaudamasi Projektų taisyklių 9 punktu, nurodydama termino pratęsimo priežastis.

50. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų apraše ir (arba) Projektų taisyklių keturioliktajame–šešioliktajame skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

51. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskūsti Projektų taisyklių keturiasdešimt trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos,

kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

52. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškos vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima ministerija Projektų taisyklių septynioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

53. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

54. Pagal aprašą finansuojamam projektui įgyvendinti bus sudaryta dvišalė projekto sutartis tarp pareiškėjo ir įgyvendinančiosios institucijos. Projekto sutartis gali būti keičiama arba nutraukiama Projektų taisyklių devynioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

55. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių aštuonioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

56. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

56.1. pasirašytas raštu popierinėje laikmenoje arba

56.2. pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu (tik elektroninėje laikmenoje).

## **VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI**

57. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

58. Viešuosius pirkimus aprašo 31.1–31.6 papunkčiuose išvardytoms paslaugoms įsigyti vykdo daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų administratoriai. Šių paslaugų teikimo sutartyse VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra (projekto vykdytojas) turi būti įvardinama kaip mokėtojas.

59. Projekto vykdytojas, rengdamas išlaidų pagrindimo dokumentus, teikiamus su mokėjimo prašymais, turi vadovautis Mokėjimo prašymų teikimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“, paskelbtu įgyvendinančiosios institucijos svetainėje [www.apva.lt](http://www.apva.lt).

60. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas Projektų taisyklių dvidešimtajame skirsnyje nustatyta tvarka.

61. Vadovaujantis Projektų taisyklių 219–221 punktais, projekto sutartyje gali būti numatytas avansas, kurio suma negali viršyti 30 procentų projektui įgyvendinti skirtos projekto finansavimo lėšų sumos.

## **VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA**

62. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių vienuoliktajame skirsnyje.

63. Jeigu aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.